

با شاعران

امروز نویشتهای شعر

وکیلا رو هم برد بود
و نختری که چهارده سالگی این را
قلم دوش کرده بود
نم بیمارستان مرده بود
وزیر بهادری من گفت
بیمارستان‌ها را باید بیمه کرد
و دولت واسه اینه که جوازد کنه
نشستور داده بود همانها زمینا رو گفتم پکن
و مردمی که واسه‌ی کوروس لایانی من گفت
خواش برد بود
فردا در آفتاب انتظار من کشیده
و تا همیشه
همیشه
در دیروز قلم می‌زدیم
و عشق که اسمائی ملیل به نازیجی بود
از کنارها
زنگاری من گشت
تهران - گیوه‌رت منشیزاده

فصل تقسیم

چشم‌ها پرسش نیپاسخ حیرانی‌ها
دست‌ها تشنی تقسیم فراوانی‌ها
با گل رضم سر راه تو اذن بستم
داغ‌های دل مل جای چراغانی‌ها
حالیا دست کریم تو برای دل ما
سرپناهی است در این می‌سروسامانی‌ها
وقت آن شد که به گل حکم شکفتند بدی
ای سرانگشت تو آغاز گل‌الشانی‌ها
فصل تقسیم گل و گلنم و لبخند رسید
فصل تقسیم غزل‌ها و غزل خوانی‌ها
سایه‌ی امن کسای تو مرا بر سر بس
تا پناهم ددد از وحشت عربانی‌ها
چشم تو لا یجه‌ی روشن آغاز بهار
طرح لبخند تو پایان پریشانی‌ها
تهران - قیصر امین بور

که شهیان بلا را به گفن حاجت نیست
قصه بیداست ز خاکستر خاموش ما
خرمن سوختگان را به سخن حاجت نیست
«سایه» جان‌ها مهر وطن کار و فدایان است
باد ساران هوا را به وطن حاجت نیست
رشت - هوشتنگ ابتهاج (۱۳۱۰ سایه)

نیایش ایران
افتلت که فروع رخ «زرتشت» در آن گل
گردیدست
آسمانی که ز خمخانه‌ی «حافظ» قدمی
آورده است
کوهساره که بر آن همت «فردوسی» بر
گسترد و است
بومیتنه کز نسیم نفس «سعدی» جان
پرورد و است
هم زبان من اند

مردم خوب تو این دل به تو پرداختگان
سر و جان باختگان، غیر تو نشناختگان
پیش شمشیر پلاقد برافراختگان
سینه سرپاسختگان
مهریان من اند

نفس را پر پرواز از توست.
به دعاوند تو سوکند که گر بگشایند
بندم از بند بینند که آواز از توست.
همه اجزایم با مهر تو آمیخته استه
همه گرام با جان تو آمیخته بادا
خون پاکم که در آن عشق تو می‌جوشد و بس
قا تو آزاد بمانی به زمین ریخته بادا
تهران - زنده‌یاد فریدون مشیری

حاجت نیست

من چه گویم که کسی را به سخن حاجت نیست
خفتگان را به سمرخانی من حاجت نیست
لن شب اویختگان را چه ثمر مزده‌ی صحیح؟
مرده را عزیزی خوابشکن حاجت نیست
ای صلب مکث از این جا که درین دوزخ روح
حایک ما را به گل و سرو و سمن حاجت نیست
در بهاری که بر او چشم خزان می‌گردید
به غزل خوانی مرغان چمن حاجت نیست
لاله را بس بود این پیرهن غرقه به خون

های و هوی بر سر هیچ
هر لحظه خیال روی او با ما!
ماییم و چه مایه آرزو با ما!
مرگ است - خیال مرگ - در هر گام
این دو عبوس زشت رو با ما
آن در یتیم - (کش روید ایام
با حیلت)

و حال جست وجو با ما
ما شمع فسرده، نقش محابیم
(در نزع) و هنوز کورسو با ما!
ما خواب تهایم و قصه

بل هیچیم

هم بر سر هیچ های و هو با ما
ای کاش که حرف تازه‌ی می‌بود
تا هست مجال گفت و گو با ما!
زین خالی بی سخن دلم افسرد
از خلوت خود بگو!

بگو با ما!

مهمان طلوع دیگری هستیم
با هرچه نشسته رویه رو با ما
یغماگر سال و ماه را دیدم
می‌رفت...

بر چهره تشنان پای او با ما!
احساس نمی‌کنی که من میریم
با هرچه نشسته رویه رو با ما؟
بهتر که به لب نیاوریم آوا.

زین دایه - که تلخ و تندخو با ما
با رستن و ریختن فرو مرند

گل‌های هنوز نامده رفته
افسانه‌ی عمر موبه مو با ما

از سبزی بخت رفته‌ی می‌گفت
هر سبزه که در کنار جو با ما

در چنبر حرف‌های تکراری
در خطه فکرهای خیامی

کلپوس زوال، کو به کو با ما
در خواب گرفتمان به عیاری

آن دایه‌ی زال قصه‌گو با ما
باری اینک از او چسان نالیم؟

یا بعض شکسته در گلو با ما؟
در حلقه‌ی انس «پیر نیشاپور»

- انشوه بزرگوار او با ما -
وز باده‌ی شامه بخش او، افسوس

یک جرغه نمانده در سبو، با ما
ماییم و چه مایه آرزو با ما

ماییم و چه مایه آرزو با ما
تهران - منوچهر نیستانی

شکرانه

یارب این آتش که در جان شعله‌ور باشد مرا
شعله‌ی جوانه در کار هنر باشد مرا
خندام چون خنده‌ی گل نیستی دارد ز بی
چشمی آب بقا از چشم تر باشد مرا
درد سر دارد شراب پر خمار بی غمی
باشه از خون جگر بی دردسر باشد مرا
نعمت شب‌های عشرت بی دوام و نارساست
دولت پاینده از آه سحر باشد مرا
شعر من شکرانه‌ی دارالامان بی خودی است
سیرم از غم گرمی از خود خبر باشد مرا
شاخه‌ی پربرگ و بار نخل باغ عبرتم
سنگ می‌بارد به سویم تا نمر باشد مرا
بی تامل خرج معنی‌های رنگین می‌کنم
لطف اگر در قدر هم‌سنگ گهر باشد مرا
سازگار ذوق مجنونم سواد شهر نیست
خاطر آسوده در کوه و کمر باشد مرا
بس که دیدم ز آشناهان شیوه‌ی بیگانگی
هم‌چو شیدا ز آشناهان ها خذر باشد مرا
مشهد - محمد بیریای گیلانی (شیدا)

ستاره‌یی در شب

ستاره، بر جدار سینه‌ام تنگ
فسرده و سعث بیلاقی شب
و سوسوی نگاه ماه غمگین
نشسته در کمین باقی شب
غروب است و نگاه سرخ خورشید
ز پشت کوه رنگین جامه‌ی دی
چونان چوپان پیر گله‌یی چند
دمد هر دم به نای خسته‌ی نی
من از روی تماشا مانده بودم
به روی شاخه‌های خشک و عربان
غروبی بود و غابر بود و ظلت
ها ابری و سرمه، سوز باران
قدم در راه جنگل می‌نهادم
سگان قریه‌ام در خواب بودند
گهی از شوق دیدار تو لبریز
گهی هم غرق در مهتاب بودند
عصای دست من افتاد و فانوس
دوباره بر زمین غلتید و خاموش
و اشک چم من بر هر زه سنگی
شراب از سینه‌ام پاشید و خاموش
من آن شب غرق دیدار تو بودم
ستاره با دلم نجواکنان گفت
امان از دست تو «درویش» درویش
نایاب ماندن و باید دمی خفت
سیلهکل - ارشیب اصغری سیزگوهی «درویش»

چای زاران است و...

از کنام ابر است این ننم که می‌باراندم
بر کنامین سمت طوفان بلا می‌خواندم
بسته‌ام دل در کمند سال‌های دیر و دور
این نشان پیوسته در ذهن و زبان می‌ماندم
تا به شکل تازه‌یی از خاک سر برآورم
سال و ماه عمر هم‌چون دانه می‌افشاندم
هم‌چو سنگم پای بر جا در سیز ناکسان
دشمن اما در لباس دوست می‌غلتاندم
بی‌تو مجموع، با توباقی، تاجهان باقی‌سته چون

هر دفتر لو غایبیم ای نویسن ایست
آفاق نورد است و جهان ایش و اویست
از پرتو مهروش همه شبه مله سین است
اره بند شود بخت جوان ما رخ جادو
حافظ شود آن نام که او ورد زون است
در هر ورقش نامی و یادی است ف ایران
از پر وطن خون بهدل و پاکه شمن است
اشعار و سیه مشق جوانان وطن وا
خواند ز سر لطف و نگوین که کمین است
ای دل از چه رو، هرچه در او هسته همه ناب؟
ای دل از چه رو، هرچه در او هسته و زین است؟
دل گفت: جوان ایش بود حافظ نامی
کز ناب خورد آب و بدان چشمہ رهمن است
آن چشمہ که او روشنی چشم و دل ماست
گر دل بدھی آن چه که گویند همین است
«بلبل به غزل خوانی و قمری به ترانه»:
استاد امین استه امین استه امین است
تهران - فهیمه شاه حسینی

کبریت داری؟

کبریت داری؟
من سردم است
تو هم سردم است
گشتم هیزم بود
می خواهم بسوزم
حالا تو گرم شو!

۲

آرزوی دستانم دستانت بود
وقتی تو آن‌ها را در جیبت گذاشت بودی

۳

چشمانت رامی خواستم، تو سی گفتی
چرا؟
آن‌ها را بسته بودی ای وانی
پس تو خواب بودی؟

۴

روی جاده رد پایت را دیدم
گفتند سراب استا مگر هو آی؟
شیلا کالتری - همانه

چشمانت منتظر

آن روز در نگاهت من ماه بینه بودم
از باغ مهریانت یک شاخه جنده بودم
روزی که خیره ماندم بر چشم پر فروغات
کوئی حدیث دوری از تو نشنبه بودم
انگار خسته بودم دست مرا گرفتی
شاید اکر نبودی از خود رمیده بودم

برای زندگیاد همین منزوی
نشسته دلم در عزای غزل
که آواز قو خواند نای غزل
نمی‌داند این دل بگردید که را
برای تو یا نه برای غزل
غزل در غزل من شکفت از لب
لبت بود گویا سرای غزل
پس از خواجه حافظ که پادش به خیرا
تو بودی به چشم خدای غزل
فسوسا که کانون جانت فسرد
و خاموش شد ته صدای غزل
غزل زنگ و بولی دکر از تو یافت
تو بودی مگر انتهای غزل
کجا خفته‌یی تا گذارم سری
بهمای تو یعنی بهمای غزل
بجنورد - علی اصغر فیروز نیا

تقدیم به دانشمند گران قدر جناب آقای

پروفسور سیدحسن امین

ای ابر مژده که مشتاق به آثار توان
تو چو خورشیدی و من ذره به مقدار توان
ای امین ای ابر استاد به علم و به عمل
شائق آن منش ذاتی و افکار توان
من به گلزار ادب خار بدها مانده ز گل
افتخاری است که واپسنه به گلزار توان
نورافشان چو چرا غنی به ره نسل جوان
شاهد کوشش و بولیمی پیمار اهل قلم
به شجاعت که بود شاخصه اهل قلم
معتقد هست و خرسند از این کار توان
در نبردی به ستم جامی مظلومانی
من به این مساله در حیطه‌ی کردار توان
به قضاوت چو نشینی به عدالت سمری
باور بی طرفه سنجش و معیار توان
وصفت خدمت بهوطن را ز مصدق گویی
مهر تایید بر این گفته و پندار توان
عصر آهن اکرم فرست دیدار دهد
همدم و همسخن حافظ پریار توان
ثابت عمر گوان را به گنه داده به باد
به امید کرم آل و به اطهار توان
تهران - محمد ثابت

برای حافظ

چشمم به دل و دست به دامن دخیل است
کز بهر نیازی به ضریغ اش به کمین است
باشد که دلم ناز نیارد به روایش
پاسخ دهد آن پرسش دیرین که چنین است
حافظ که گروگیری دل‌ها هنر ایست

دو کنفره همیشه بجان بگذر میراندم
خطابی پنهان از قهم کسان گنگ و نهان
این عجب بار نکوایدیش من می‌داندم
من کجا و درک رمز و راز عشق و دوستی
اوست همیشی این نکته با تدبیر می‌فهمند
شوط من در عشق او پیمودن راه پلاست
گر تکریاند مرا، از خوبی می‌رنجانند
پن مهر و گینهش، فرست به موهی بسته است
گله من خواند به خود گاهی ز خود می‌رالند
ازمودم مثل حافظ بخت خود را در وطن
ماندن این جایش از این بر خاک می‌مالاندم
گرچه نتوانم که عیب این غزل پنهان کنم
من خود آن نقصم که لطف یار می‌پوشانم
جاده لغزان است و خوف راه و افتادم اگر
نیست پاری غیر خود تا باز برخیزند
چایی زبان است و باران است و باغستان سیز
شور عشق است آن که در این عرصه می‌رقصلند
لامیحان - محسن پافکر لیالستانی

به استاد یدالله بهزاد که مانشای
تو برق نیشه‌ی نقش آفرین عشق فرهادی
شکوه اوج گیر بیستونی شکوه فربادی
لن فرکان ترس الود از بانگ تو می‌لزد
فروع چشمگیر نیزه‌ی بی‌بانگ کشادی
تو اوج موج خشم اواز توفان تاز دریایی
شور در هستی دام ریا پیوند صیادی
رهانی را رهاورد سر گریان اخموشی
تو بیک نوبهار بارور جان‌های آزادی
خروش آهنگ رنج خانه بر دوشان تاریخی
توان بازی از فریاد قلم را پیر و استادی
تل باور نوارد سر گریان اخموشی را
تو در هر سینه فربادی و بانگ این غم‌آبادی
بخوان از «خاک خسرو» خسروانی کن این را
اگر روزی به یاد این ستم آزده افتادی
به بوي خاطرات زنده می‌داری در این غربت
تو محیر دست و آغوش نسیم غنچه‌ی یادی
تیر نای قفس گیر قناری‌های ذربندی
چکلک نعمه‌ی شورآفرین را داد و بینای
فراری بی‌فرودی هستی اندیشه‌ی ما را
فرار چورشید خوشید سرود آواز سردادی
نیلری تاب دیدن فتنه‌ی ضحاک تازی را
به سلطان ستم کش کاره مُشت آواز بولادی
بو شمشیر زبان پارسی را جوهر جانی
شکوهه رستمی‌های منی کز بودنم شادی
وفا در چنگل بیداد بی دردان به پا مردی
حمامی پانگ شیر بیشه‌گیری؛ شعر بهزاری
خرج - جلیل وفاکر مانشای

دل را به تو که بستم عاشق شدم نشستم
صدنها امید گویی از دل چکیده بودم
از تو به جز محبت پاکی وفا صداقت
من تا نرفته بودی چیزی ندیده بودم
گفتی چو از جدایی باور نکرد قلبم
آخر برای وصلت عمری دویده بودم
هرچند رفتی و من بی تو غریب ماندم
خوشحال بودم آری عشق خریله بودم
تبریز - فریده تقیزاده

پریان خورشید

دستانت
جویلری سست برای گلدانها
وقلت
گذرگاه پریان خورشید
به ستاره‌ی زندگی ما نگاه کن
شاید

فیروزه‌ی چشمان
بر آن‌ها انبوهی گل بگنارد.
کرمانشاه - میترا یاقوتی

پدر

می‌شناسمتا
ساقه و شاخه‌هایم
از خون و پوست و استخوان تو
رنگ گرفته است
ای ظهور بی‌پایان خوبی‌ها
که من از ریشه‌ی توام
و ادامه‌ی حیات تو
در دنیای لایتناهی عشق
و انسنانا

می‌وزم و خاطرات کودکی‌ات
مرور می‌شود از پشت عنینک سالخوردگی‌ات
لابه‌لای شاخ و برگ‌های سبز تنها
و می‌ بالم از غرور
وقتی که از تو بودنم را
تجربه می‌کنم
در آزمون بلند بخت آزمایی‌ام
اوج می‌گیرم اینک
و ادامه می‌دهمت در خودم
که به شکل توام
و جوانه می‌زنم از تو
سوی انسانیت و هر چه نور
پدرم!
تبریز - مهری پورهاشمیان

تب در استوا
آفتابگردان من!
از هر گوشی نگاهت آفتاب می‌بارد
تو نگاه می‌کنی و استوا در من تب می‌کند
نیرس
چرا چشم‌هایت سوخته‌اند؟!

اعجاز

ملت بود تصویرت
وقتی عزیزه‌ها تو را به صلیب می‌کشیدند
حتا وردی‌های مسیحایی ات هم افر نداشت
آقا! چشم‌هایت از اعجاز افتاده‌اند
شاید...

همدان - جمیله ریحانی عطا

حتا بهار

رنگ و بیوین
دست‌افشان و پایکوب
بر سکون خویش
و سپس افسوسی
کویر را

که امیدیش نیست
حتا در باران
حتا...

سبز قیانی سرخ چنگ
و لرزش جنون آمیز سایه‌ها
در لگدکوب فاجمه.

افسوس از غم نخنماهی ثان
و کویر
که امیدیش نیست حتا بهار

حتا
کرمانشاه - احسان گلی

حزب دل

اگر خود را نهانی عضو حزب دل نمی‌کردم
خودم کار خودم را این چنین مشکل نمی‌کردم
دلم تا آخرین منزل مرا همراه خود می‌برد
میان راه اگر دست دلم را ول نمی‌کردم
نههمیدم ز دستم می‌روی گم می‌شوی ای دل
و الا لحظه‌ی خود را ز تو غافل نمی‌کردم
نداستم که آخر عاشقان را می‌کشی ای دل
و گرنه همنشینی با تو ای قاتل نمی‌کردم
زبانم لال! اگر یک لحظه من جای خدا بودم
به جز در شلن دل هیچ آیه‌ی نازل نمی‌کردم
من آن موجم که سرکش ملنه‌ی خیزش نمی‌گشتم
اگر خود را رها در دامن ساحل نمی‌کردم
کرج - علی اکبر بهرامیان

بدون این که تو را بذدم
تا پشت‌بام می‌آیم
اما آسمان فاصله‌ی من و تو را تغییر نخواهد
داد
تا پشت‌بام می‌آیم
تاریکی هم‌چنان سرورشته‌ی شب را در دست
دارد
صنایی گریه‌ی کودک همسایه
آیا شبیه درون من نیست؟
و صنایی لایانی مادرش
که او را به آرامش دعوت می‌کند
آیا صدای تو نیست؟
در ابتدای شب

در آغاز از دحام چراغ‌ها
دلتنگی ام را روشن می‌کنم
آسمان را به زمین می‌کشم
و ستاره‌ها را یکی یکی
در پاگجه خاک می‌کنم
پلک‌هایی ماه را می‌بنند
و دور از چشم تمام مردم جهان
خیال تو را می‌بوسم

و تجسم می‌کنم شکوه اندامت را در
چارچوب در
و خود را می‌آویزم بر روی شانه‌هایت
که دوردست‌تر از آخرین ستاره‌ی نامکشوف
است
و بدون این که تو را از دستان زنی بذدم
با خود به بستر می‌برم...
قم - محمدثه رضایی

گاه‌گاهی پونه را باور گنیم
یکی می‌میرد،
دیگران آشنا می‌کنند.
یکی می‌میرد،
عده‌ی مهریان می‌شوند.

یکی می‌میرد،
گروهی بکدیگر را ملاقات می‌کنند.
یکی می‌میرد
و دیگران...
ای کاش که من بی‌نهایت بار بمیرم
تا دیگران...

تهران - مجید اوشانی

گل ابریشم
از بزرگ دانا خواستم ره نمایند به راستی
تیله‌ی کوچکی نشانم داد روی درختی
کرمی از آن رویید

برگ تدوینی را جاید

جهان اندیشه‌ی پیچان

از قاره‌ای روش ابریشم

پیله‌ی بددور خود تنبید...

آن گاه در بهار

به رنگ زنگن کمانی از خورشید

پروانه‌ی از آن پرید

شیواز - همدی و خوبی خانگهدانی

اقتراب

برای پدر و هم‌زمانش

«شلوار تاخورده دارد مردی که یک پا ندارد»

این جای شکرانه دارد چون هست و همچنان ندارد

این حرف دیروزمان بود آن که از اونشان بود

امروز اگر رفته بایا، دل شوق فردا ندارد

خوش بودم از بودن او، اکنون چه گونه سوابم؟

بر سینام داغ غم زد روزی که بایا ندارد

یادی از آن‌ها که رفته یک پای خود جانها نداشت

نلزم به آن‌ها که رفته پاشان دگر جا ندارد

آمال بایا هنر شد، او رفت و راهش به سر شد

عمرش به خون جگر شد، این نکته‌ای ندارد

عمری نفس در نفس زد سرا به قفل نفس زد

دم رفت و دیگر نیامد، رفت و غم ما ندارد

دو خواستم از دم او از پس که بگرفت و واشد

از شیماقیان شدن هم می‌گفت حاشا ندارد

بلایا عجلان موج خسته در قلب دریا رها شد

اکنون متی وجودش موجی که دریا ندارد

چوچه نیوچوچی بسیایم، صد چشم در سینه دارم

اکنون منی زار و گریان گریه تماسا ندارد

آن کس که جنگی بعها کردان گه خوشن را سوا کرد

یا آن که ترسید و جا زد، دیروز و حالا ندارد

دامانشان را بگیرد بایین و بالا ندارد

عقلم نهیی به سر زد کونه کن این قصه‌ها را

گفتم که ای عقل کوته «کاوه» که پروا ندارد

جوران همنان - عزیزالله اکبری (کاوه)

پایمردی

«شلوار تاخورده دارد مردی که یک پا ندارد»

خفیف گفت «سین» و زلن به کس شعر شیوانلارد

لما نه هر مرد یکپایها شلوار تا خورده دارد

آن مرد یکپایست اما شلوار او تا ندارد

با پای مصنوعی خود استوار چون کوه بپریست

دارد چو او پایمردی، پروای یک پا ندارد